

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 15Pc/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519203457
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gabriela Chudovská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3519203457.1

Rozhodnutie

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou Mgr. Gabrielou Chudovskou v právnej veci navrhovateľky - dcéry: A. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom K výstavisku XXX/X, I., proti otcovi navrhovateľky: Y. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom J., t.č. bytom G. 4, I. B., o zvýšenie výživného k plnoletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca Y. V. k dcére A. V. na sumu XXX,- € mesačne s účinnosťou od 25.11.2019, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám dcéry. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 4P/87/2012-36 zo dňa 20.11.2012 v časti výživného na dcéru Emu V..

Nedoplatok na zameškanom výživnom za obdobie od 25.11.2019 do 30.6.2020 vo výške 360,- € súd povoľuje otcovi uhradiť v mesačných splátkach vo výške 30,- € splatných spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 25.11.2019 domáhala zvýšenia výživného voči otcovi zo sumy 80,-eur mesačne určenej rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 4P/87/2020 zo dňa 28.11.2012 na sumu 170,- eur mesačne od podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že otec po jej nástupe na strednú školu prispieval sumou 100,- eur mesačne, avšak pár mesiacov pred podaním návrhu začal prispievať znovu sumou 80,- eur. Otca navrhovateľka žiadala, aby po jej nástupe na vysokú školu hradil vyššie výživné, avšak toto od odmietol s odôvodnením, že nemá dostatok finančných prostriedkov a že si navrhovateľka má popri škole zarábať. Uviedla, že v čase pôvodného určenia výživného bola žiačkou Základnej školy v Trenčíne. V roku 2015 nastúpila na strednú školu - Obchodnú akadémiu v Trenčíne a v septembri 2019 nastúpila do 1.ročníka Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uviedla, že jej príjmy z brigádnickej činnosti nie sú pravidelné, nakoľko prednášky a cvičenia má rozložené do celého týždňa a na brigády môže chodiť len cez víkend, aj to nepravidelne, keďže sa musí venovať štúdiu. Má za to, že vyživovacia povinnosť otca k nej trvá, pričom matka jej zabezpečuje vyživovaciu povinnosť, a to predovšetkým zabezpečením stravy, ubytovania či poskytovaním vreckového. Doplnila, že jej výdavky po nástupe na vysokú školu výrazne vzrástli, za ubytovanie na školskom internáte platí 43,50 eur mesačne, električenka stojí 13,45 eur mesačne, cestovné cca 13,- eur mesačne, za študijné materiály a pomôcky zaplatila 70,- eur. Okrem toho má bežné výdavky na stravu, hygienické potreby, voľnočasové aktivity, úhradu internetu, čo spolu stojí cca 200,- eur mesačne.

2. Na pojednávaní navrhovateľka doplnila, že je stále študentkou prvého ročníka Ekonomickej univerzity Bratislave, aktuálne má skúškové obdobie. Pravidelne výdavky sú také, ako opísala do návrhu, pričom suma 70,- eur za študijné materiály predstavuje výdavok za 1 semester. Doma býva s bratom a matkou a náklady na bývanie činia 260,- eur mesačne. Nelieči sa na žiadne ochorenie, neužíva žiadne lieky. Od decembra 2019 má predpísané okuliare, ktoré si zatiaľ nekúpila. Mobilný telefón jej platí matka, to stojí cca 18,- eur mesačne a keď je na internáte, musí mať internet cez dáta, a to ju stojí 12,- eur mesačne. Matka je živnostníčka, jej približný mesačný príjem je 1.000,- eur, ale počas tohto nepriaznivého epidemiologického obdobia jej príjem o niečo klesol. Aktuálne študuje z domu, čiže jej výdavky sú hlavne na stravu a iné bežné náklady. Dodala, že z internátu ich počas tejto epidemiologickej situácie vystaňovali, mala ho však zaplatený vopred na celý semester. Za marec, apríl a máj jej majú vrátiť platby za ubytovanie a za jún majú vrátiť platbu v sume 80%, lebo si internát z toho strhne časť sumy za dezinfekciu priestorov. Doposiaľ však jej tieto platby ešte nevrátili. Nevenuje sa žiadnej mimoškolskej aktivite, nechodí na krúžky ani na doučovania, takéto výdavky nemá. Od novembra 2019 doteraz otec jej každý mesiac posielal 80,- eur, ale nič nad rámec tohto výživného jej za toto obdobie neuhradil. Do októbra 2019 otec na základe dohody matky navrhovateľky a otca uhradil výživné v sume 100,- eur, keďže rodičia sa dohodli, že otec bude prispievať o 20,- eur viac, než určil súd. Takto to bolo od prvého ročníka na strednej škole až do októbra 2019. Od novembra 2019 jej otec takto navyše už nič neposlal. Keď bola na strednej škole, otca občas požiadala, aby jej prispel napríklad polovicu na výlet, niekedy jej peniaze dal, niekedy nedal, nedá sa to ale zovšeobecniť, koľko jej počas strednej školy nad rámec dohodnutého výživného takto občas poslal. Uviedla, že s otcom sa pred pojednávaním dohodli na tom, že jej bude platiť zvýšené výživné v sume 130,- eur mesačne, s touto sumou je stotožnená a súhlasí s tým, že jej otec toľko bude platiť. Sumu 170,- eur uviedla do návrhu tak trošku schválne ako o niečo navýšenú a počítala s tým, že sa bude táto suma znižovať. Trvala však na tom, aby jej otec zaplatil aj zameškané výživné od podania návrhu ako rozdiel medzi doteraz mesačne plateným výživným a sumou 130,- eur mesačne.

3. Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril, hoci ho mal doručený riadne do vlastných rúk. Na pojednávaní však uviedol, že sa s dcérou dohodli na tom, že jej bude platiť zvýšené výživné v sume 130,- eur mesačne, odmietal však platiť zameškané výživné. Ako dôvod uviedol, že vždy keď navrhovateľka potrebovala, pomohol jej aj finančne, dokonca počas celej strednej školy zasielal namiesto súdom určených 80,- eur sumu vo výške 100,- eur, v dôsledku čoho má za to, že by už nemal platiť zameškané výživné. K opísaniu svojich pomerov uviedol, že je dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný. Nie je evidovaný na úrade práce ani nepoberá žiadne sociálne dávky ani príspevky. Privyrába si občasnými brigádami, tieto ale nie sú pravidelné. Mesačne si tak dokáže zarobiť niekedy 160,- eur, niekedy 300,- eur podľa druhu brigády. Žije s priateľkou, ktorá viac - menej všetko finančne ťahá sama. On má len základné vzdelanie, nemá ani výučný list. Naposledy pracoval tak, že podnikal, mal rýchle občerstvenie, toto ale ukončil asi 8-9 rokov dozadu. Jeho živnostenské oprávnenie napriek tomu stále trvá, táto živnosť je ale neaktívna, nemá z nej žiaden príjem, neplatí z toho ani dane. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči synovi a túto si plní v sume 80,- eur mesačne. S platením výživného mu však pomáha priateľka. Nevie, aké sú náklady na bývanie, toto financuje priateľka a navrhovateľ sa stará prevažne o domácnosť. Spláca dlhy ešte z obdobia, keď podnikal, žiaden nový dlh či úver ale nemá. Splácanie dlhov je tiež dôvodom, prečo nie je zamestnaný, pretože exekútor by mu hneď siahol na príjem. Nevie, aký príjem má jeho priateľka, žijú v jednej domácnosti, ale nie sú manželia. Čo sa týka platenia výživného k dcére, je to tak, ako navrhovateľka uviedla. Počas celého štúdia na strednej škole jej posielal sumu 100,- eur mesačne, to bolo do októbra 2019 a potom začal znova platiť 80,- eur. Bolo to aj preto, že mal vedomosť o tomto návrhu a myslí, že sa mohli dohodnúť a vôbec na súde nemuseli byť. Od novembra 2019 doteraz nad rámec 80,- eur mesačne navrhovateľke neplatí nič viac. Počas strednej školy, keď potrebovala v rámci svojich možností jej poslal, aj keď to nebolo veľa, ale vždy to bolo podľa jeho možností, snažil sa, nepamätá, žeby jej niekedy odmietol poslať peniaze, keď poprosila. Nebolo to ale pravidelne a nevie vôbec povedať, koľko jej takto do októbra 2019 nad rámec bežného výživného v sume 100,- eur poslal. Uviedol, že mu v tejto veci ide aj o princíp, dobrovoľne posielal 4 roky o 20,- eur navyše, to je ročne 240,- eur, ktoré poslal nad rámec súdom určeného výživného. Vie, že to nie je veľa, ale on si viac dovoliť nemohol, keď sám v podstate iba prežíva. So sumou výživného 130,- eur mesačne súhlasil.

4. Súd vykonal dokazovanie okrem výsluchu účastníkov aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a v pripojenom spise Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

5. Z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 4P/87/2020-36 zo dňa 20.11.2012 právoplatného dňa 28.11.2012 súd zistil, že týmto rozsudkom bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej navrhovateľka a jej brat boli zverení do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu navrhovateľke výživným v sume 80,- eur mesačne, v rovnakej výške sa zaviazal prispievať aj bratovi navrhovateľky. Ako vyplýva aj zo zápisnice z pojednávania obsiahnutej v tomto spise, matka navrhovateľky bola v tom čase nezamestnaná s príjmom dosahovaným na základe dohody o vykonaní práce vo výške cca 120,- eur mesačne plus prídavky na deti. Otec v tom čase pracoval v Penzióne Pleso vo Vysokých Tatrách na dohodu o pracovnej činnosti ako kuchár s príjmom cca 130,- eur mesačne a ďalšie príjmy si zabezpečoval brigádnickou činnosťou. V čase tejto poslednej úpravy výživného bola navrhovateľka žiačkou základnej školy. Odvetdy nebola výška výživného k nej súdom upravovaná a nebola ani zrušená.

6. Podľa dôkazov predložených navrhovateľkou a skutočností, ktoré medzi účastníkmi neboli sporné, navrhovateľka je v akademickom roku 2019/2020 študentkou prvého ročníka na Ekonomickej univerzite v Bratislave v dennej forme. Podľa ubytovacieho povolenia EU v Bratislave, Centra podnikateľských činností a univerzitných služieb bolo navrhovateľke pridelené ubytovanie v študentskom domove na čas do 30.06.2020, pričom úhrada zaň predstavovala sumu 174 eur na semester (v zmysle bodu 4 ubytovacieho povolenia platba za mesiace 09/2019 - 12/2019), čo na mesiac predstavuje sumu 43,50 eur. Náklady na predplatný cestovný lístok pre MHD v Bratislave činia sumu 13,45 eur mesačne, platba operátorovi za internetové dáta predstavuje 12,- eur mesačne. Ďalej navrhovateľka predložila potvrdenia o úhradách študijnej literatúry z mesiacov 09-10/2019 v celkovej sume 108,06 eur.

7. Lustrácie zo Sociálnej poisťovne bolo zistené, že matka navrhovateľky pracuje ako SZČO s vymeriavacím základom v sume 477,- eur mesačne, nebolo však sporné tvrdenie navrhovateľky o tom, že jej priemerný mesačný zárobok predstavuje cca 1.000,- eur. Vykonávanie živnostenského oprávnenia matkou navrhovateľky bolo zistené aj z aktuálneho výpisu zo živnostenského registra.

8. Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne za obdobie od 01/2019 do 06/2020 bolo zistené, že otec navrhovateľky pracoval v tomto období na základe dohody o vykonaní práce len v mesiaci marec 2020 a apríl 2020, čo korešponduje s predloženým potvrdením o vyplatených odmenách, v zmysle ktorých jeho príjem z tejto činnosti za mesiac 03/2020 predstavoval sumu 49,69 eur a za mesiac 04/2020 sumu 107,16 eur. Otec predložil čestné prehlásenie, ktorým deklaroval, že s výnimkou mesiacov 03/2020 a 04/2020 nepracuje, je dobrovoľne nezamestnaný a nemá žiadne príjmy. Z výpisu zo živnostenského registra vyplynulo, že otec navrhovateľky je evidovaný pod obchodným menom Radim V., H.: XXXXXXXXX s predmetom podnikania Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu, a to od 01.08.2010. Otec navrhovateľky potvrdil, že uvedenú podnikateľskú činnosť reálne nevykonáva už cca 8-9 rokov a toto bolo jeho posledné stále vykonávané zamestnanie.

9. Zo štatistického prehľadu priemerných miezd v odvetví ubytovacie a stravovacie služby priemerná mesačná mzda za rok 2019 v tomto odvetví predstavovala sumu 658,- eur.

10. Záonné ustanovenia:

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ZR): Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR: Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 ZR: Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR: Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. ZR: Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 ZR: Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 ZR: Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 ZR: Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Pre posúdenie predpokladov pre zmenu právoplatného rozsudku o výživnom musí byť zistené, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho treba zmeniť i výšku výživného. Zmena pomerov sa musí týkať tých skutočností, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Súd môže rozhodnúť o zmene výživného pre plnoleté dieťa len na návrh oprávneného alebo povinného. Zmena výšky výživného alebo jeho úplné zrušenie je možné najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť má súd objektívne zistiť. Zmena pomerov musí byť preukázaná ku dňu vyhlásenia rozhodnutia o zmene. V návrhu na zmenu rozhodnutia o výživnom musí byť uvedené, od akého dňa sa má platiť zmenené výživné a tomuto dňu musí predchádzať moment zmeny pomerov. Už v čase rozhodovania musí byť zmena pomerov evidentná oproti poslednému rozhodnutiu o výživnom, lebo len tak je splnená základná obligatórna podmienka na zmenu výživného.

12. Súd konštatuje, že od poslednej úpravy výživného voči navrhovateľke v roku 2012 došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľky, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Na strane navrhovateľky zmena pomerov spočíva predovšetkým v tom, že v roku 2012 v čase posledného určovania výživného mala 12 rokov, bol žiačkou základnej školy, pričom v súčasnosti ako študentka 1.ročníka denného vysokoškolského štúdia, ktoré absolvuje v Bratislave, má nepochybne zvýšené výdavky spojené so štúdiom na vyššom stupni, čo je podčiarknuté tým, že vysokú školu navštevuje mimo miesta svojho trvalého bydliska. Z tohto dôvodu zvýšené výdavky spôsobuje nielen potreba nákupu drahších školských materiálov, ale aj nutnosť úhrady internátu, stravy, služieb s tým spojených (internet na internáte, úhrada cestového vrámci Bratislavy, ako aj za účelom dochádzania do miesta svojho bydliska). Tieto výdavky pri poslednej úprave výživného nebolo nutné vynakladať, keďže navrhovateľka v čase poslednej úpravy výživného študovala základnú školu v mieste svojho bydliska. Na strane dieťaťa teda k zmene pomerov dochádza nielen rastom veku, ale i nástupom do vyššieho stupňa školy. Je potrebné uviesť, že prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému je považovaný za objektívnu skutočnosť, na základe ktorej dochádza k zmene pomerov na strane oprávneného. Navrhovateľka deklarovala a preukázala svoje pravidelné výdavky- 43,50 eur mesačne za internát, predplatný cestovný lístok pre MHD v Bratislave v sume 13,45 eur mesačne, platba operátorovi za internetové dáta v sume 12,- eur mesačne, mobilný telefón cca 18,- eur mesačne, náklady na bývanie v sume 87,- eur (260 eur náklady na bývanie /3 osoby), deklarovala výdavky na študijné materiály cca 70,- eur za semester, čo pri trvaní semestra 5 mesiacov, predstavuje cca 14,- eur mesačne. Súčet uvedeného predstavuje cca 188,- eur. Okrem toho je potrebné pripočítať ďalšie náklady na bežné výdavky - stravu, hygienu, ošatenie a pod. Súd pri určení výživného zohľadnil uvedený nárast nevyhnutných výdavkov, na druhej strane zohľadnil tiež to, že navrhovateľka netrpí žiadnymi zdravotnými obmedzeniami, ochoreniami, ktoré by náklady nevyhnutne navyšovali, a teda k zhoršeniu zdravotného stavu medzičasom nedošlo. Tiež sa nevenuje žiadnym pravidelným mimoškolským aktivitám, nevyužíva služby doučovania či iných krúžkov, a teda ani v tomto smere nie je potrebné vynakladať ďalšie náklady nad rámec bežných výdavkov na uspokojenie základných potrieb primeraných veku a výdavkov na štúdium. Najvýznamnejšiu zmenu teda súd videl predovšetkým v raste veku a postupe na vyšší stupeň štúdia, pričom tieto okolnosti sú tými, pre ktoré je potrebné výživné zvýšiť.

13. Na strane otca treba konštatovať, že pri poslednej úprave výživného jeho mesačný príjem na základe dohody predstavoval sumu 130,- eur a príjem si navyšoval i ďalším privyrábaním formou brigád. Iné trvalé zamestnanie nemal. V súčasnosti otec rovnako nie je pravidelne zamestnaný, privyrába si len občasnými brigádami (naposledy v mesiaci marec a apríl 2020), pričom uviedol, že si nepravidelnými brigádami privyrobit 160,--300 eur mesačne. Odporca je v súčasnosti dobrovoľne nezamestnaný, nie je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá však žiadne sociálne dávky, príspevky, ani dávky v hmotnej núdzi. Tak, ako pri prvej úprave výživného, má stále aktívnu živnosť v oblasti rýchleho občerstvenia, ktorú ale reálne nevykonáva. Zárobné pomery otca sa teda v porovnaní s predošlou úpravou výživného zásadne nezmenili, ak aj v súčasnosti deklaroval vyšší príjem z brigád, tento je nepravidelný, a preto globálne vzaté, podstatné zlepšenie konštatovať nemožno. Zdravotný stav otca sa oproti poslednej úprave pomerov nezhoršil. Stále pretrváva aj jeho ďalšia vyživovacia povinnosť k bratovi navrhovateľke, žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť nepribudla. Na strane matky došlo k zlepšeniu zárobných pomerov, keď v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnaná, pričom v súčasnosti vykonáva živnostenské oprávnenie s deklarovanými príjmom cca 1.000,- eur mesačne (v zmysle tvrdení navrhovateľky), matka má stále vyživovaciu povinnosť aj k bratovi navrhovateľky. Navrhovateľka stále žije s matkou v spoločnej domácnosti spolu s bratom, matka jej poskytuje v čase, ktorý navrhovateľka trávi doma mimo času stráveného na internáte, osobnú starostlivosť. Nebolo zistené, že by zdravotný stav matky sa medzičasom nejakým spôsobom zhoršil.

14. Súd po vyhodnotení zistených skutočností dospel k záveru, že je dôvod zvýšiť výživné otca k navrhovateľke, a to prihliadajúc predovšetkým na odôvodnené zvýšené potreby navrhovateľky primerane k aktuálnym možnostiam a majetkovým pomerom otca so zohľadnením podielu vyživovacej povinnosti matky a so zohľadnením toho, že matka poskytuje navrhovateľke aj osobnú starostlivosť, a to z doterajšej sumy 80,- eur mesačne na sumu 130,- eur mesačne. Pri ustálení tejto sumy súd vychádzal z toho, že navrhovateľka ako študentka vysokej školy sa naďalej pripravuje denným štúdiom na svoje budúce povolanie, nie je preto objektívne schopná sa ešte sama živiť. Navrhovateľka pritom nastúpila na vyšší stupeň štúdia a štúdium mimo miesta bydliska preukázateľne viedlo aj k zvýšeniu nákladov naň, čo už samo osebe odôvodňuje úpravu výživného formou jeho zvýšenia. Navrhovateľka pritom na pojednávaní vyslovila súhlas so zvýšením výživného na túto sumu, keď na zvýšení v tomto rozsahu bola s otcom prakticky dohodnutá a sama uviedla, že návrhom požadovanú sumu 170,- eur zámerne nadhodnotila tak, aby bolo možné o sume výživného „vyjednávať“. Súd má za to, že táto suma zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľky, keďže jej náklady predstavujú len bežné výdavky a výdavky spojené so štúdiom, navrhovateľka však nemá osobitné potreby (zdravotné, voľnočasové, iné), ktoré by jej náklady zvyšovali. Otec sa vyjadril tak, že so zvýšením výživného na 130,- eur mesačne súhlasí, čím prakticky deklaroval svoju schopnosť platiť výživné v tejto sume popri svojej ďalšej vyživovacej povinnosti. Súd pritom dodáva, že otec je dobrovoľne nezamestnaný, bez pravidelného príjmu, jeho zárobok je len občasný z nepravidelných brigád, pričom dobrovoľne nepoberá ani žiadne dávky sociálnej pomoci, je bez pravidelného príjmu. Aktívne neprevádzkuje živnosť, hoci je osobou so živnostenským oprávnením, ktoré oprávnenie doposiaľ nezrušil. Za tejto situácie treba dodať, že tento postoj otca musí ísť výlučne na jeho vrub a nemôže byť na ťarchu dieťaťa. Otec je naďalej držiteľom živnostenského oprávnenia, ktoré ale dobrovoľne nevykonáva, potom je tiež otázna motivácia otca naďalej mať aktívne živnostenské oprávnenie, o vykonávanie ktorého záujem nemá. Podnikateľská činnosť v sektore rýchleho občerstvenia bola posledným trvalým povolaním otca, ktoré vykonával, odvtedy je dobrovoľne nezamestnaný. Za takejto situácie treba vychádzať z príjmu, ktorý by otec potenciálne mohol dosiahnuť, ak by sa tohto svojho povolania nevzdal. Priemerná mesačná mzda v sektore ubytovania a stravovania (živnosť je aktívna v oblasti gastroslužieb) bola v roku 2019 v sume 658,- eur mesačne, čo je približný príjem, ktorý by otec mohol dosahovať. Pri posúdení schopnosti a možnosti otca je potom potrebné vychádzať z tejto približnej sumy, z ktorej suma 130,- eur mesačne na výživné ako na prednostný výdavok musí byť v možnostiach otca. Ospravedlnením nezamestnanosti otca nemôže byť tvrdenie, že je bez zamestnania, pretože inak by značnú časť jeho príjmu postihol exekútor a na toto rozhodnutie otca nemôžu doplácať výživou na neho odkázané deti. Toto sú faktory, po zohľadnení ktorých súd ustálil, že adekvátnym zvýšením bude navýšenie výživného otca na sumu 130,- eur mesačne. Súd má za to, že navrhovateľkou požadované výživné v sume 170,- eur by jednak bolo neprimerané príjmom a schopnosťami otca a na druhej strane navrhovateľka sama túto sumu označila za „nadhodnotenú“. Okrem toho tiež treba dodať, že príjem matky navrhovateľky medzičasom zásadne vzrástol, a teda i matka je schopná prispievať navrhovateľke na výživu viac ako v období poslednej úpravy výživného. Vo zvyšku žiadaného výživného preto súd považoval návrh za nedôvodný,

presahujúci rámec odôvodnených potrieb dieťaťa a možností a schopností povinného rodiča, a preto súd návrh vo zvyšku zamietol.

15. K zvýšeniu výživného súd pristúpil v zmysle návrhu na začatie konania od 25.11.2019, teda odo dňa podania návrhu na súd, čo je v súlade s § 77 ods. 1 veta prvá zákona o rodine, pričom už v tento deň bola preukázaná vyššie opísaná zmena pomerov, pre ktorú súd aj pristúpil k zvýšeniu výživného. K zmene odôvodňujúcej zvýšenie výživného došlo už v septembri 2019, kedy navrhovateľka nastúpila na vysokoškolské štúdium. Zameškané výživné za obdobie od 25.11.2019 do 30.06.2020 predstavuje sumu 360,- eur, pričom táto suma bola vypočítaná nasledovne:

- november 2019 - od 25.11.2019 do 30.11.2019 platené výživné bolo 80,- eur, výživné na 1 deň je 2,67 eur x 6 dní je 16,- eur, od 25.11.2019 do 30.11.2019 novo určené výživné bolo 130,- eur, výživné na 1 deň je 4,33 eur x 6 dní je 26,- eur, rozdiel 10,- eur,
- december 2019 - rozdiel medzi plateným výživným a novo určeným výživným : 50,- eur,
- január 2020 - rozdiel medzi plateným výživným a novo určeným výživným : 50,- eur,
- február 2020 - rozdiel medzi plateným výživným a novo určeným výživným : 50,- eur,
- marec 2020 - rozdiel medzi plateným výživným a novo určeným výživným : 50,- eur,
- apríl 2020 - rozdiel medzi plateným výživným a novo určeným výživným : 50,- eur,
- máj 2020 - rozdiel medzi plateným výživným a novo určeným výživným : 50,- eur,
- jún 2020 - rozdiel medzi plateným výživným a novo určeným výživným : 50,- eur.
Spolu zameškané výživné : 360,- eur.

16. Otec namietal, že nesúhlasí s úhradou zameškaného výživného. Mal za to, že pokiaľ na základe dohody s matkou navrhovateľky platil počas stredoškolského štúdia až do októbra 2019 výživné navrhovateľky v sume 100,- eur mesačne (teda o 20,- eur mesačne viac, než mu ukladalo posledné rozhodnutie súdu o určení výživného), nie je teraz povinný nejaké výživné doplácať. Účastníci sa zhodli na tom, že na výživné do októbra 2019 otec prispieval navrhovateľke na základe dohody rodičov v sume 100,- eur mesačne, táto úprava formou zvýšenia ale nebola súdom určená. Bola realizovaná na základe dohody. Od novembra 2019 doposiaľ navrhovateľke otec platí 80,- eur mesačne a nič nad rámec týchto platieb jej za toto obdobie neuhradil. Súd však konštatuje, že za obdobie stredoškolského štúdia do októbra 2019 otec navrhovateľke platil na základe dohody oprávneného a povinného z výživného sumu 100,- eur mesačne (bez úpravy tohto zvýšenia súdnym rozhodnutím), ktorá suma predstavovala bežné výživné, teda výživné vždy na ten-ktorý mesiac a otec s týmto vedomím dobrovoľne takto navýšené bežné výživné aj uhradil. Týmto, po dohode zúčastnených strán navýšenými, platbami bežného výživného si otec nemohol „predplatiť“ výživné na nasledujúce obdobie (teda na mesiace november 2019 a ďalšie) a o tieto platby sa výživné za obdobie november 2019 až jún 2019 nebude znižovať. Nešlo totiž o výživné za mesiace november 2019 až jún 2020 vyplácané niekoľko rokov vopred, ale o bežné výživné vždy za ten-ktorý mesiac daného obdobia stredoškolského štúdia navrhovateľky. Podstatné teda pre určenie zameškaného výživného bolo, aké platby boli skutočne realizované titulom bežného výživného za mesiace november 2019 až jún 2020 a aké platby za toto obdobie realizované mali byť. Nebolo sporným, že za november 2019 až jún 2020 otec platil každý mesiac len sumu 80,- eur mesačne a súd preto pri určení zameškaného výživného vychádzal z rozdielu medzi sumou 80 eur a 130,- eur mesačne tak, ako je uvedené v predošlom odseku.

17. Podľa § 232 ods. 4 CSP, Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

18. Súd však pri zameškanom výživnom zohľadnil jeho nemalú výšku, rovnako tak skutočnosť, že otec má aj vyživovaciu povinnosť voči ďalšiemu synovi - bratovi navrhovateľky, ktorý rovnako potrebuje uspokojovať svoje potreby a poskytol otcovi výhodu spočívajúcu v povolení úhrady zameškaného výživného v splátkach vo výške 30,- eur mesačne. Súd zohľadnil, že jednorazová úhrada tohto dlhu by mohla ohroziť poskytovanie výživy ďalšiemu dieťaťu ako aj uspokojovanie ostatných nevyhnutných potrieb otca a upravil teda povinnosť uhradiť zameškané výživné tak, aby výrok o zameškanom výživnom voči jednému dieťaťu čo najmenej postihlo plnenie ostatných vyživovacích povinností. Rovnako tak súd chcel zabrániť tomu, aby jednorazové splnenie záväzku priviedlo otca do ťaživej sociálnej situácie. Suma zameškaného výživného tak bude rozvrhnutá do 12 rovnakých mesačných

splátok, teda toto pri riadnom splácaní bude navrhovateľke uhradené do 1 roka, čo sa súdu javí ako primeraná doba na úplné uhradenie celého zameškaného výživného. Takéto rozhodnutie súdu nenúti ani navrhovateľku, aby na úhradu nedoplatku čakala neprimerane dlhú dobu. Súd však podmienil výhodu splátok tým, že tieto budú uhrádzané pravidelne riadne a včas, v opačnom prípade, ak otec poruší svoju platobnú disciplínu, výhodu splátok stratí a navrhovateľka môže žiadať o jednorazové splnenie celého nesplateného zostatku zameškaného výživného.

19. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Vzhľadom na to, že v konaniach, na ktoré sa aplikuje Civilný mimosporový poriadok, v zásade žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a vzhľadom na to, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu § 55 CMP, keďže súd v konaní nevzhladol také okolnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania bolo spravodlivé, súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Len samotná skutočnosť, že ide o konanie medzi rodičom a dieťaťom výnimočnosť prípadu nezakladá, pričom účastníci ani netvrdili žiadnu takú konkrétnu výnimočnú skutočnosť, pre ktorú by súd mal pristúpiť k uplatneniu výnimky z pravidla o náhrade trov konania podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.